

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ
ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СХВАЛЕНО

На засіданні Вченої ради
від «26» серпня 2021р.
протокол № 19

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ДонДУВС
від «27» серпня 2021р. №444

м. Маріуполь 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про освітні програми (далі – Положення) у Донецькому державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет) є основним нормативним документом, що визначає порядок розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм (освітньо-професійних та освітньо-наукових) в Університеті.

Це положення розроблено відповідно до таких документів:

Законів України:

- від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту»;
- від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту»;
- від 26.11.2015 № 848- VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

Постанов Кабінету Міністрів України:

– від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347);

– від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»;

– від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;

наказів Міністерства освіти і науки України:

– від 01.06.2016 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

– від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29.08.2019 (протокол № 9);

внутрішніх документів ДонДУВС.

Метою Положення є вдосконалення організації розроблення, впровадження та реалізації освітніх програм (далі – ОП), вдосконалення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті.

Освітня програма використовується під час:

- розроблення та формування навчальних планів, програм навчальних дисциплін і практик;
- внутрішнього забезпечення якості освіти;
- акредитації освітніх програм, інспектування освітньої діяльності;
- визначення академічної мобільності;
- атестації здобувачів вищої освіти тощо.

Основними стейкхолдерами ОП є:

- абітурієнти, здобувачі вищої освіти, випускники;
- науково-педагогічні працівники;
- роботодавці;
- акредитаційні інституції тощо.

Вимоги цього Положення є обов'язковими до виконання для усіх структурних підрозділів університету.

Положення та зміни до цього Положення затверджуються Вченою радою Університету за поданням Методичної ради Університету.

2. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Вимоги до освітньої програми визначаються стандартами вищої освіти та професійними стандартами, а також внутрішніми стандартами Університету, що відображають його місію, стратегічні напрями розвитку та цінності.

2.2. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформований у термінах результатів навчання;

- форми атестації здобувачів вищої освіти;

- вимоги професійних стандартів (у разі наявності таких).

2.3. Професійні стандарти визначають вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань працівників, їх завдань, обов'язків та спеціалізацій. Професійні стандарти є основою для присвоєння професійних кваліфікацій. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за їх наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

2.4. Освітні програми окремих структурних підрозділів Університету (Маріупольський центр первинної підготовки поліцейських «Академія поліції») можуть бути спрямовані на здобуття особами, які навчаються, професійно-технічної освіти.

2.5. Стандарти вищої освіти спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, можуть містити додаткові вимоги до структури освітньої програми, змісту освіти, організації освітнього процесу та атестації випускників. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти для відповідних освітніх програм формується у термінах програмних результатів навчання.

2.6. Освітня програма започатковується в межах ліцензованої спеціальності відповідно до стандартів вищої освіти та професійних стандартів. В рамках однієї спеціальності Університету можуть реалізовуватись декілька освітніх програм.

За відсутності стандарту вищої освіти проєкт ОП розробляється на основі проєкту стандарту та підлягає перегляду після його затвердження.

2.7. Види освітніх програм:

Рівень освіти	Ступінь освіти	Освітня програма	Обсяг ОП, кредитів ЄКТС
Початковий	Молодший бакалавр	Освітньо-професійна	90-120
Перший	Бакалавр	Освітньо-професійна	180-240
Другий	Магістр	Освітньо-професійна	90-120
		Освітньо-наукова	120
Третій	Доктор філософії (PhD) (перший науковий ступінь) на основі ступеня магістра	Освітньо-наукова	30-60
Науковий	Доктор наук (другий науковий ступінь) на основі ступеня доктора філософії	-	-

2.8. Обсяг освітньої програми, що не передбачає здобуття ступеня вищої освіти (програми підвищення кваліфікації), визначається в годинах.

Нормативна тривалість навчання за освітніми програмами визначається в академічних роках. Для рівнів вищої освіти навчальне навантаження здобувача вищої освіти денної

форми зазвичай становить 60 кредитів ЄКТС за один академічний рік. Тривалість за заочною формою навчання може перевищувати термін навчання за денною формою, але не більше ніж 25 %. Тривалість академічного року на випускних курсах може бути меншою ніж 12 місяців.

2.9. Освітньо-наукова програма обов'язково повинна включати дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 %.

2.10. Відповідно до чинного законодавства Університет:

- може встановлювати додаткові вимоги до компетентностей, результатів навчання та форм атестації при розроблені ОП з метою забезпечення задоволення потреб здобувачів вищої освіти;

- має право використовувати інші формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому охоплення усіх вимог стандарту вищої освіти у відповідній ОП.

3. ПРОЦЕДУРА ВІДКРИТТЯ, РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Запровадженню нової освітньої програми передують аналіз та оцінювання доцільності її запровадження, який проводиться ініціативною групою. До складу ініціативної групи можуть входити: здобувачі вищої освіти, представники органів студентського самоврядування та ради молодих вчених, випускники, роботодавці, академічна спільнота та інші заінтересовані особи.

3.2. Аналіз та оцінювання доцільності запровадження освітньої програми проводиться з метою встановлення суспільної потреби в освітній програмі, моніторингу ринку освітніх послуг та можливості позиціонування на ньому освітньої програми.

Обґрунтування доцільності запровадження освітньої програми формується гарантом разом з робочою (проектною) групою. Для обґрунтування необхідно:

- провести аналіз ринку освітніх послуг і ринку праці, на який орієнтована програма, щодо можливостей майбутнього працевлаштування здобувачів вищої освіти, зазначити, які фактори вплинули на рішення щодо відкриття ОП;

- здійснити оцінку рівня забезпечення можливого освітнього процесу (відповідність групи забезпечення ОП акредитаційним вимогам, опис навчальних дисциплін та інших видів навчальної діяльності обов'язкового компоненту ОП, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього процесу, описи баз практик, які планується залучати у процесі реалізації ОП тощо);

- проаналізувати контингент здобувачів вищої освіти за даною або спорідненою спеціальністю у різних закладах вищої освіти за останні три роки та надати прогнозовані показники кількості абітурієнтів на найближчі три роки на ОП, що відкривається;

- проаналізувати відповідність ОП вимогам внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті;

- вказати позитивні очікування для Університету від реалізації ОП.

3.3. За результатами аналізу та оцінювання доцільності запровадження освітньої програми ініціативна група звертається до керівництва факультету (структурного підрозділу), на базі якого планується реалізація цієї програми, з обґрунтованим клопотанням про розгляд питання на вченій раді цього факультету (структурного підрозділу) щодо створення робочої групи та запровадження відповідної освітньої програми.

3.4. Вчена рада факультету (структурного підрозділу), у разі ухвалення рішення про доцільність запровадження освітньої програми, також на своєму засіданні обговорює питання щодо створення та складу робочої групи і проектної групи освітньої програми.

3.5. У разі ухвалення вченою радою факультету (структурного підрозділу) рішення про доцільність запровадження освітньої програми та створення робочої групи, керівництво факультету (структурного підрозділу) звертається до керівництва Університету з

обґрунтованим клопотанням про запровадження в освітню діяльність нової освітньої програми та створення відповідної робочої (проектної) групи освітньої програми.

3.6. У разі прийняття рішення керівництвом Університету про запровадження нової ОП, навчально-методичний відділ, за пропозиціями керівництва та вченої ради факультету (структурного підрозділу), готує проєкт наказу про затвердження складу робочої (проектної) групи зі спеціальності.

3.7. Робоча (проектна) група - визначена наказом ректора група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які працюють в Університеті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної робочої (проектної) групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проєктної групи з цієї ж спеціальності у даному закладі вищої освіти).

3.8. Керівником робочої (проектної) групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії і ступеня магістра та п'ять років для освітнього ступеня бакалавр вищої освіти (з урахуванням стажу педагогічної роботи).

Керівник робочої (проектної) групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими робочими (проектними) групами, за винятком керівництва робочими (проектними) групами за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в Університеті.

3.9. Залежно від рівня освіти до складу робочої (проектної) групи спеціальності встановлюються додаткові вимоги:

для освітнього ступеня бакалавра у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання;

для освітнього ступеня магістра у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук та/або професор;

для освітньо-наукового ступеня доктора філософії у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/або професорів.

3.10. За запитом робочої (проектної) групи відповідні структурні підрозділи Університету зобов'язані надати, у визначений керівником групи (гарантом ОП) строк, відомості, які необхідні для розроблення ОП.

3.11. Робоча (проектна) група розробляє освітню програму (зміни до ОП) відповідно до затвердженої форми (додаток 1). З метою залучення зацікавлених сторін до розробки та реалізації ОП оприлюднює її на офіційному веб-сайті Університету для громадського обговорення не пізніше ніж за 1 місяць до її розгляду та надає на обговорення на засідання випускової(их) кафедри (кафедр), вченої ради факультету (структурного підрозділу).

3.12. Під час громадського обговорення освітньої програми (зміни до ОП) на засіданні робочої (проектної) групи за відповідною спеціальністю проводиться узгодження:

- результатів навчання та програмних компетентностей;
- програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти;
- результатів вивчення освітніх компонентів (навчальних дисциплін) з програмними результатами навчання;
- модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями;
- методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) і програмними результатами навчання та формуються пропозиції/зауваження до ОП (змін до освітньої програми) тощо.

3.13. Робоча (проектна) група під час розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП зобов'язана врахувати усі обґрунтовані інтереси, пропозиції та зауваження заінтересованих осіб.

3.14. Після громадського обговорення та врахування пропозицій до ОП (змін до освітньої програми) керівник групи (гарант ОП) надає освітню програму на погодження з вченою радою факультету (структурним підрозділом) та Вченою радою Університету.

3.15. Для погодження ОП з вченими радами факультету та Університету гаранту програми (керівнику) необхідно надати:

- витяг з протоколу засідання кафедри з рішенням про відкриття ОП, визначення гаранта та затвердження складу робочої (проектної) групи;
- копію наказу про призначення складу робочої (проектної) групи;
- обґрунтування доцільності запровадження ОП;
- проект опису освітньої програми;
- проект навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти відповідного ступеня (для кожної форми навчання);
- листи-підтримки (відгуки-рецензії) щодо відкриття ОП від зовнішніх стейкхолдерів, зацікавлених у підготовці здобувачів вищої освіти (не менше трьох);
- опис навчальних дисциплін (обов'язкового компоненту) ОП, дані про групу забезпечення ОП, матеріально-технічне забезпечення та інформаційне забезпечення освітнього процесу, опис баз практик, що планується залучати у процесі реалізації ОП.

3.16. Рішення Вченої ради Університету про затвердження ОП є підставою для затвердження навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП.

3.17. Затверджена ОП розміщується робочою (проектною) групою на офіційному веб порталі Університету.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Структура освітньої програми¹:

- титульний лист;
- передмова;
- профіль освітньої програми;
- перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність;
- форма атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

1. ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ.

При заповненні титульного листа ОП необхідно вказати повну назву програми (найменування спеціальності (спеціалізації за наявності)).

При формуванні назви ОП потрібно врахувати, що формулювання повинно мати ознаки (ключові слова) назви відповідної спеціальності (спеціалізації).

У назві ОП також можуть зазначатися:

- назва типу програми за Міжнародною стандартною класифікацією освіти;
- назви професій та професійних назв робіт за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010» або нових професій, що систематично пропонуються в оголошеннях роботодавців чи за наявності інших переконливих доказів існування нових професій, що будуть користуватись попитом у майбутньому і для яких здійснюватиметься підготовка здобувачів освіти в межах цієї ОП (якщо програма спрямована на підготовку фахівців з присвоєнням відповідних професійних кваліфікацій);

¹ Структура може корегуватись з врахуванням стандарту вищої освіти за спеціальністю

- назви ключових спеціальних компетентностей, що відображені в стандарті вищої освіти і є характерними саме для цієї ОП, форми здобуття освіти, року набору тощо.

У дужках може зазначатись власна назва ОП. Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей.

На титульному листі також зазначаються:

- відповідність ОП рівню вищої освіти (перший/другий/третій);
- шифр та найменування спеціальності та галузі знань відповідно до переліку галузей знань і спеціальностей.

2. ПЕРЕДМОВА.

При заповненні передмови необхідно надати інформацію про гаранта освітньої програми (керівника робочої /проектної групи) і членів робочої (проектної) групи, вказавши науковий ступінь, вчене звання, посаду за основним місцем роботи в Університеті. До членів робочої групи з розробки ОП обов'язково включаються на правах партнерів зовнішні стейкхолдери, якими надаються відгуки-пропозиції щодо запровадження ОП, що додаються до ОП з підписом стейкхолдера завіреного печаткою на основному місці роботи.

Вимоги до гаранта ОП наведені у Положенні про гаранта освітньої програми ДонДУВС.

3. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ є коротким (обсягом до 3-х сторінок), його основне призначення – виразити найбільш суттєву інформацію про освітню програму. Він визначає місце програми на академічній карті, або в тематиці наукових досліджень.

Профіль програми визначає предметну область, до якої належить дана освітня програма, її рівень (перший, другий, третій) та специфічні особливості даної програми, які відрізняють її від інших подібних програм.

Профіль програми може бути самодостатнім документом (наприклад, в інформаційному пакеті Університету), або частиною додатку до диплома.

Структура профілю програми:

Загальна інформація (титул програми)

1. Повна назва кваліфікації на мові оригіналу. Доцільно включити назву кваліфікації англійською мовою (бажано-офіційний переклад). Треба переконатися, що вказана назва є такою ж як в дипломі, Додатку до диплому, в акредитаційній інституції.

2. Офіційна назва програми.

3. Тип диплому та обсяг програми. Приклад типів – одиничний, подвійний, спільний. Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та/або в кількості років навчання.

4. Заклад вищої освіти. Офіційна назва Університету.

5. Акредитаційна організація.

6. Період введення. Вказується рік акредитації чи інституційної перевірки.

7. Цикл/рівень. Вказуються цикли/рівні програми в трьох Рамках: QF for ENEA, EQF та національній.

А. Мета освітньої програми – коротке резюме (кілька речень), що розкриває унікальність програми. Мету ОП потрібно визначати з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін (стейкхолдерів). У разі, якщо вони різняться, то приймається компромісне рішення щодо визначення цілі.

Мета ОП, що передбачає підготовку фахівців у сфері «регульованих професій», повинна бути більш уніфікованою ніж для програми з гуманітарним та соціальним напрямом.

В. Характеристика програми.

1. Предметна область (дисципліна). Якщо програма є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується відсоток основних компонент.

2. Основний фокус програми та спеціалізації. Наприклад: загальна освіта в предметній області, спеціалізації на вищих рівнях.

3. Орієнтація програми. Наприклад: теоретична, професійна, наукова, прикладна тощо.

4. Особливості та відмінності. Вказують особливості програми, які відрізняють її від інших подібних програм (необхідність практики, стажування за кордоном, іноземна мова викладання тощо).

C. Придатність до працевлаштування та подальшого навчання.

1. Придатність до працевлаштування. Коротко вказуються основні посади, місця роботи, професійні можливості, доступ до професійної або державної акредитації тощо. У випадку регульованих професій вказується відповідний титул та права із ним пов'язані. Бажано посилання на відповідну правову базу.

2. Подальше навчання. Вказуються усі можливості для продовження навчання на вищому рівні.

D. Стиль викладання.

1. Підходи до викладання та навчання. Коротко (до 3-х речень) описуються основні підходи, методи та технології, що використовуються в даній програмі. Наприклад: студентськоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання тощо.

2. Методи оцінювання. Наприклад: усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, курсова робота тощо.

E. Програмні компетентності.

1. Інтегральна компетентність. Визначається шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту в контексті особливостей даної ОП.

2. Загальні компетентності. Подається перелік загальних компетентностей, що визначається стандартом вищої освіти спеціальності і є обов'язковим, додаткові обираються з переліку компетентностей проєкту TUNING з урахуванням особливостей конкретної ОП та концептуальних аспектів розвитку Університету.

3. Спеціальні (фахові) компетентності. Подається перелік спеціальних компетентностей, що затверджені стандартом вищої освіти спеціальності та є обов'язковими для ОП в межах даної спеціальності, до якого додаються компетентності визначені розробниками, що забезпечує профільність та унікальність ОП.

У разі відсутності затвердженого стандарту вищої освіти інформацію щодо переліку фахових компетентностей рекомендовано використовувати з проєкту стандарту вищої освіти спеціальності та Національної рамки кваліфікацій України (знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність).

В секції E рекомендується вказувати від 8 до 15 компетентностей загалом. Бажано навести коментар кожної із компетентностей. Можлива додаткова внутрішня класифікація компетентностей (особливо спеціальних в залежності від спеціалізації).

F. Програмні результати навчання. Наводиться перелік основних Програмних результатів навчання (не менше 15). При формулюванні Програмних результатів навчання рекомендується враховувати міжнародні зразки (формулювання), наприклад, розроблені в проєкті Тюнінг (TUNING). Всі програмні результати повинні забезпечуватись обов'язковими освітніми компонентами та визначатись з урахуванням пропозицій та потреб зацікавлених сторін (роботодавців та здобувачів вищої освіти). Додатково програмні результати забезпечуються вибірковими освітніми компонентами з врахуванням їх особливостей.

У разі відсутності стандартів вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати Національній рамці кваліфікацій України для відповідного кваліфікаційного рівня.

Рекомендації щодо формулювання програмних результатів та компетентностей.

Результати навчання надають здобувачам вищої освіти:

- достатньо повну інформацію для точного визначення того, що зможуть досягнути вони після успішного закінчення програми;
- поради для допомоги у виборі окремих модулів та програм в цілому, що підвищить ефективність навчання;
- повну і зрозумілу інформацію для роботодавців та закладів вищої освіти (у випадку продовження навчання на вищому рівні) щодо змісту отриманої освіти та здобутих компетентностей в контексті даної спеціальності.

Роль програмних результатів навчання:

1. Відіграють ключову роль в процесах перевірки достовірності та визнання кваліфікації.
2. Надають розуміння про те, що здобувач вищої освіти знає, розуміє та спроможний продемонструвати після успішного завершення періоду оцінювання навчальних досягнень, що привело до отримання кваліфікації.
3. Пов'язані з відповідними дескрипторами рівня циклу.
4. Повинні включатися в Додаток до диплому.

G. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення. Зазначається кадрове забезпечення, що відповідає вимогам чинного законодавства, можливість участі закордонних фахівців, залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за даною освітньою програмою (залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців тощо).

При формуванні кадрового складу для якісної реалізації освітньої програми необхідно врахувати кваліфікацію науково-педагогічних працівників, яка б забезпечила досягнення цілі та програмних результатів навчання.

Для якісної реалізації освітньої програми третього рівня необхідно забезпечити повноцінну освітню і наукову підготовку аспіранта. Зокрема, допускається призначення більше ніж одного наукового керівника (наприклад із закордону), якщо це можливо, та буде сприяти якості підготовки. Окрім того, науковий керівник повинен бути активним дослідником, мати публікації з теми, що і у аспіранта, результати його наукової роботи повинні публікуватися (або практично впроваджуватися) не рідше, ніж раз на два роки (одноосібно або у співавторстві). Не допускаються до наукового керівництва здобувачів вищої освіти особи, які були притягнуті до відповідальності за порушення академічної доброчесності.

Матеріально-технічне забезпечення. Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного, програмного забезпечення, що можуть гарантувати досягнення визначених освітньою програмою програмних результатів навчання та цілі програми.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення. Зазначаються специфіка інформаційного та навчально-методичного забезпечення, що можуть гарантувати досягнення визначених освітньою програмою цілі та програмних результатів навчання.

При проектуванні освітньо-наукових програм необхідно врахувати, що аспіранти повинні забезпечуватися можливістю проведення, апробації, обговорення проміжних результатів наукових досліджень відповідно до його тематики, зокрема проведення

конференцій, презентацій, колоквіумів, семінарів, використання лабораторного обладнання тощо.

Академічна мобільність:

Національна кредитна мобільність. Вказуються укладені угоди із закладами вищої освіти України про академічну мобільність, подвійне дипломування тощо.

Міжнародна кредитна мобільність. Вказуються укладені угоди про міжнародну академічну мобільність.

Роль Університету у забезпеченні академічної мобільності. Вказується організація індивідуальних можливостей академічної мобільності; укладені угоди про подвійне дипломування; укладені угоди із закордонними закладами вищої освіти, участь у міжнародних проєктах, що передбачають навчання і стажування здобувачів вищої освіти.

Освітньо-науковою програмою третього (освітньо-наукового) рівня повинно передбачатись залучення здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної спільноти, зокрема через виступи за кордоном на міжнародних конференціях за своєю тематикою, стажування за кордоном (щонайменше один раз), міжнародні публікації в академічних журналах результатів досліджень (бажано англійською мовою).

4. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

При заповненні Переліку компонентів освітньої програми необхідно відобразити обов'язкові та рекомендовані компоненти вільного вибору освітньої програми (або посилання на каталог дисциплін вільного вибору з визначеним гарантом відсотковим співвідношенням для фахового каталогу). Потрібно вказати кількість кредитів, що заплановані на компоненту та форму підсумкового контролю.

До компонентів освітньої програми відносяться: навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційний екзамєн, кваліфікаційна робота.

При формуванні змісту освітніх компонентів, рекомендовано передбачити наявність складових, що спрямовані на формування соціальних навичок (soft skills).

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

При відображенні структурно-логічної схеми освітньої програми необхідно надати короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньої програми. Рекомендується представляти у графічному вигляді.

6. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження. Форми атестації вказують відповідно до затвердженого стандарту вищої освіти (за наявності). Університет має право вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти, що не передбачені стандартом.

Атестація здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр» може проводитись у вигляді Єдиного державного кваліфікаційного екзамєну. Перелік спеціальностей, за якими проводиться єдиний державний кваліфікаційний екзамєн для здобуття ступеня «магістра», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 354 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими проводиться єдиний державний кваліфікаційний іспит для здобуття ступеня магістра».

7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

При заповненні матриці необхідно:

- по горизонталі зазначаються коди обов'язкових компонентів ОП (ЗП ОК, ПП ОК);
- по вертикалі зазначаються коди усіх обов'язкових програмних компетентностей (ЗК, СК).

На перетині позначкою «х»/ «+» визначається взаємозв'язок між освітніми компонентами та отриманими програмними компетентностями. Слід врахувати, що одна й та сама компетентність може відповідати різним компонентам освітньої програми.

8. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

При заповненні матриці:

- по горизонталі зазначаються коди обов'язкових компонентів ОП (ЗП ОК, ПП ОК);
- по вертикалі зазначаються коди обов'язкових програмних результатів (ПРН).

На перетині позначкою х»/ «+» визначається взаємозв'язок між освітніми компонентами та програмними результатами навчання.

Таким чином, у матриці відображається відповідність певного освітнього компоненту до досягнень тих чи інших програмних результатів навчання. Кожний програмний результат навчання повинен бути обов'язково охоплений нормативною частиною освітньої програми та підкріплений вибірковою частиною.

4.2. Особливості формування освітніх компонентів освітньо-наукової програми третього рівня (доктор філософії)

Освітньо-наукова програма третього рівня (доктор філософії) складається з освітньої та наукової складових і є основою для формування здобувачем індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Освітньо-наукова програма для здобувача вищої освіти третього рівня має включати не менше чотирьох блоків компетентностей, що визначені Національною рамкою кваліфікації України:

Перший блок – компетентності знань зі спеціальності. Освітні компоненти цього блоку повинні забезпечувати проведення здобувачем досліджень, сприяти засвоєнню основних концепцій, розуміння теоретичних та практичних проблем, оволодіння термінологією за обраною спеціальністю в обсязі кредитів ЄКТС, визначеному стандартом вищої освіти. Освітні компоненти мають відповідати науковим інтересам здобувача, а саме: зміст навчання мінімум однієї освітньої компоненти повинен бути пов'язаний з тематикою наукового дослідження (науковою компонентою) здобувача наукового ступеня доктора філософії.

Другий блок – загальнонаукові (філософські) компетентності. Освітні компоненти цього блоку повинні забезпечувати формування системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору, розуміння теоретичних засад наукового пошуку, методології наукових досліджень, тощо. Обсяг кредитів ЄКТС освітніх компонент визначено стандартом вищої освіти.

Третій блок – компетентності універсальних навичок. Освітні компоненти повинні забезпечувати набуття різнобічних навичок дослідника, таких як:

уміння презентувати результати наукового дослідження письмово та усно українською мовою;

вміло застосовувати новітні технології роботи з інформацією у науковій діяльності;

на достатньому рівні організовувати та проводити навчальні заняття;

управляти науковими проектами тощо.

Таким чином, сформовані навички повинні забезпечувати повноцінну підготовку аспірантів до дослідницької та викладацької діяльності.

Четвертий блок – мовні компетентності. Освітні компоненти повинні забезпечувати достатній рівень володіння іноземними мовами для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (володіння здобувачем наукового ступеня доктора філософії письмовою і усною англійською мовою на рівні не нижче

рівня В-2 або на рівні С-1). Обсяг кредитів ЄКТС освітніх компонент цієї групи визначено стандартом вищої освіти.

5. РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу Університету.

5.2. Управління реалізацією освітньої програми здійснюється:

- керівником факультету (структурного підрозділу): матеріально-технічне забезпечення; інформаційне та навчально-методичне забезпечення; профорієнтаційна робота з потенційними вступниками; взаємодія з заінтересованими сторонами; забезпечення якості освітньої програми, що реалізується; організація проведення самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності;

- керівником проектної групи (гарантом освітньої програми): організація розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; аналіз та впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти в зміст і технологію реалізації освітньої програми; контроль відповідності групи забезпечення освітньої програми ліцензійним умовам згідно з законодавством; проведення самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності.

5.3. Протягом всього періоду реалізації освітньої програми в межах відповідної спеціальності, Університет зобов'язаний виконувати ліцензійні умови згідно з законодавством до цієї спеціальності.

5.4. Початком реалізації освітньої програми є набір здобувачів вищої освіти. Відповідальними за набір здобувачів вищої освіти на освітню програму є безпосередньо гарант програми, декан факультету та група забезпечення спеціальності.

6. МОНІТОРИНГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Моніторинг ОП здійснюється з метою встановлення досяжності визначених цілей та результатів навчання.

6.2. Моніторинг здійснюється робочою (проектною) групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: науково-педагогічні працівники, практики, здобувачі вищої освіти, представники академічної спільноти та інші заінтересовані сторони. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами.

6.3. Моніторинг ОП передбачає: щорічне опитування учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП (здобувачі, науково-педагогічні працівники); опитування випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів; перевірку залишкових знань здобувачів Університету тощо.

6.4. Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Обов'язковими напрямками анкетування здобувачів є

- аналіз якості вищої освіти» (якість викладання навчальних дисциплін, готовність випускників до професійної діяльності тощо);

- аналіз потреб суспільства у фахівцях та здобувачів вищої освіти з метою підвищення конкурентоздатності на ринку праці.

6.5. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає навчально-методична рада Університету за поданням робочої (проектної) групи.

6.6. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який обговорюється на Вченій раді факультету та подається до навчально-методичної ради Університету.

6.6. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів;
- неналежна якість – освітня програма має серйозні недоліки.

6.7. Моніторинг ефективності ОП за результатами оцінки якості освітнього процесу проводиться з метою аналізу результативності складових ОП, зокрема шляхом збирання інформації про опанування здобувачами вищої освіти компетентностей, що визначають здатність особи успішно здійснювати професійну та/або подальшу навчальну чи наукову діяльність. До даного моніторингу відносять:

- оцінка якості структури та змісту ОП;
- доступність до ОП та визнання результатів навчання;
- оцінка якості освітніх компонентів;
- оцінка контрольних заходів, форм і результатів оцінювання здобувачів та дотримання принципів академічної доброчесності;
- оцінка якості кадрового забезпечення;
- оцінка якості навчально-методичного забезпечення;
- оцінка якості освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення;
- контроль за дотриманням принципів студентоцентрованого навчання;
- оцінка якості підготовки фахівців за відгуками роботодавців.

6.7.1. При моніторингу ОП проводиться перевірка якості структури та змісту ОП, зокрема перевіряється:

- відповідність обсягу ОП та її окремих компонентів вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності);
- дотримання в ОП логічно взаємопов'язаної системи освітніх компонентів;
- відсутність дублювання змісту різних освітніх компонентів;
- відповідність змісту ОП заявленій предметній області, що визначена стандартом для певної спеціальності;
- наявність в ОП можливостей для формування індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема через механізм індивідуального вибору здобувачами вищої освіти освітніх компонентів в обсязі, визначеному законодавством;
- наявність в ОП освітніх компонентів, що забезпечують досягнення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, в тому числі через якість практичної підготовки, необхідної здобувачам вищої освіти для подальшої професійної діяльності, а також набуття ними соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям ОП;
- узгодженість структури ОП та навчального плану.

6.7.2. При проведенні контролю доступності до ОП та визнання результатів навчання оцінюється:

- наявність та актуальність ключової інформації про ОП (профіль, перелік компонентів тощо) у відкритому доступі, зокрема на сайті Університету;
- наявність (на офіційному веб-сайті Університету) та актуальність правил прийому на навчання ОП, відсутність дискримінаційних положень;
- якість та зрозумілість правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

6.7.3. При оцінці якості освітніх компонентів перевіряється:

- чи сприяють досягненню заявлених в ОП цілей наявні форми та методи навчання і викладання, чи відповідають освітні компоненти вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи;

- чи доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, очікуваних результатів навчання, змісту навчальних занять, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;

- чи існує практика академічної підтримки здобувачів освіти;

- чи проводиться оновлення навчально-методичних матеріалів.

6.7.4. При моніторингу контрольних заходів, форм і результатів оцінювання здобувачів та дотримання принципів академічної доброчесності перевіряється:

- форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти (маються бути чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення очікуваних результатів навчання для окремого освітнього компонента/ОП в цілому), а також чи проводиться оприлюднення;

- відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам стандарту вищої освіти;

- наявність чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, їх доступність для всіх учасників освітнього процесу, наявність процедури врегулювання конфлікту інтересів.

З метою оцінювання результатів навчання проводиться збір та аналіз статистичних даних за такими показниками:

- розподіл успішності здобувачів за результатами контролю з освітніх компонентів;

- відсоток випускників, які працевлаштовані за фахом або мають намір перейти на наступний рівень освіти;

- кількість здобувачів, зарахованих на наступний рівень вищої освіти.

6.7.5. Оцінка якості кадрового забезпечення проводиться шляхом перевірки відповідності викладачів Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, врахування наявності практичного досвіду роботи за фахом, а також врахування відгуків здобувачів вищої освіти про якість викладання даного освітнього компоненту викладачем. Перевіряється:

- відповідність викладачів Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності;

- залучення роботодавців, практиків до організації та здійсненню освітнього процесу;

- забезпечення простійного професійного розвитку викладачів;

- якість викладання викладачем (рівень володіння матеріалом, зрозумілість стилю та змісту викладання, відкритість та доступність викладача для спілкування, об'єктивність, чесність та прозорість при оцінюванні викладачем знань студентів).

6.7.6. Оцінка якості навчально-методичного забезпечення проводиться шляхом перевірки забезпечення досягнення визначених ОП цілей та ПРН, наявності та доступності всіх необхідних елементів навчально-методичного забезпечення. Доступність оцінюється наявністю навчальних матеріалів у бібліотеці, репозитарії, на дистанційній платформі тощо. Враховуються відгуки здобувачів вищої освіти щодо якості навчально-методичного забезпечення відповідного освітнього компонента (РПНД, силабусу тощо).

6.7.7. Оцінка якості освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення проводиться шляхом аналізу: відповідності Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (якості забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП, наявності зрозумілої політики та процедур вирішення конфліктних ситуацій).

6.7.8. Контроль за дотриманням принципів студентоцентрованого навчання проводиться шляхом опитування здобувачів вищої освіти та викладачів.

Оцінюється

- задоволеність здобувачів умовами, процесом і результатами навчання, визначається ступінь залученості до формування та оновлення ОП;

- наявність механізмів вільного вибору освітніх компонентів;

- доступність навчання за різними формами (денна, заочна);

- можливість навчання за індивідуальним графіком;
- наявність вільного доступу здобувачів до критеріїв оцінювання результатів навчання за кожним освітнім компонентом;
- наявність механізмів вільного доступу здобувачів до власних результатів навчання;
- наявність системи оцінювання більш ніж одним екзаменатором, оцінювання через автоматизовані системи тощо.

6.7.9. Оцінка якості підготовки фахівців за відгуками роботодавців та стейхолдерів. Встановлюється оцінка про:

- достатність змісту ОП для успішної роботи за фахом;
- відповідність переліку та змісту освітніх компонентів ОП тим компетенціям, що необхідні для професійної діяльності;
- коректність структурно – логічної схеми ОП;
- достатність практичної підготовки, яку містить ОП тощо.

6.8. Анкета ОП складається з критеріїв забезпечення якості (п.6.7.), кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за визначеними позиціями з коментарями. А

7. ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

7.1. Перегляд освітньої програми в Університеті проводиться щорічно (або два рази на рік за належної аргументації) за результатами моніторингу:

- по завершенню реалізації освітнього компоненту;
- по завершенню підсумкових атестацій здобувачів вищої освіти;
- за результатами вступної кампанії;
- після введення в дію нормативних документів Університету, що регламентують процеси пов'язані з проектуванням та реалізацією освітніх програм;
- після введення в дію затверджених стандартів вищої освіти (професійних стандартів).

Перегляд освітньої програми може здійснюватися на підставі експертного висновку галузевої експертної ради та звіту експертів Національного агентства забезпечення якості вищої освіти.

7.2. Ініціаторами процедури перегляду є безпосередні учасники реалізації освітньої програми, внутрішні та зовнішні стейхолдери.

7.3. В результаті аналізу та обговорення пропозицій щодо перегляду освітніх програм на усіх рівнях приймаються такі рішення:

- внесення змін в освітні компоненти;
- внесення змін до освітньої програми;
- обов'язкове перезатвердження ОП;
- призупинення реалізації освітньої програми

7.4. Внесення змін в освітні компоненти (робочі програми навчальних дисциплін, програми написання курсових робіт, програми практик, програми кваліфікаційних екзаменів тощо) відбувається на підставі результатів моніторингу за умови, якщо результати перегляду не впливають та не потребують внесення змін в опис освітньої програми. Зокрема, щорічно переглядається зміст освітніх компонент щодо їх актуальності та відповідності зовнішнім умовам ринку праці, стандартам тощо.

7.5. Внесення змін до освітньої програми здійснюється на підставі результатів оцінювання якості її реалізації, зокрема:

- вилучення освітніх компонентів (навчальних дисциплін);
 - запровадження нових обов'язкових дисциплін;
 - перенесення дисциплін на інший курс;
 - розширення переліку дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти тощо;
- та за наступних умов:

- зміна кредитів освітніх компонентів;
- зміна терміну навчання, обсягу програми;
- зміна форми контролю (наприклад екзамен на залік);
- зміни в Структурно-логічній схемі освітньої програми»;
- зміна гаранта та/або члена робочої (проектної) групи, вилучення/додавання члена робочої групи (наприклад звільнення науково-педагогічного працівника);
- додавання (вилучення) однієї з форм підсумкової атестації;
- зміна назви та кількості освітніх компонентів (з наступним внесенням змін до матриці);
- зміни в Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програм;
- зміни в Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

7.6. Внесення змін в освітню програму проводиться відповідно до документованої процедури та вводиться в дію наказом ректора.

7.7. Внесення змін в ОП є допустимим за умови оновлення не більше 50% від її загального обсягу за весь період дії програми. За інших умов передбачено процедуру перезатвердження з випуском нової редакції ОП.

7.8. Обов'язкове перезатвердження у зв'язку з формуванням нової редакції освітньої програми можливе за таких умов:

- експертний висновок ГЕР, звіт експертів наслідком якого можуть бути внесені зміни в освітню програму;
- зміна зовнішніх нормативних документів, що регулюють провадження освітньої діяльності (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» зі змінами), затвердження стандартів вищої освіти, Постанови Кабінету Міністрів, зміни у Національній рамці кваліфікацій, Класифікаторі професій ДК 003:2010 тощо;
- обґрунтовані рекомендації (пропозиції) зовнішніх стейкхолдерів щодо реалізації освітньої програми в частині зміни програмних компетентностей, програмних результатів навчання;
- додавання/вилучення спеціалізацій;
- кількість змін в описі освітньої програми перевищує 50% від загального її обсягу.

7.9. Процедура перезатвердження освітньої програми передбачає:

1. підготовку гарантом порівняльної таблиці змін до проекту нової редакції освітньої програми;
2. погодження вченої ради факультету (структурного підрозділу);
3. публічне обговорення зі стейкхолдерами, зокрема розміщення на сайті Університету нової редакції проекту освітньої програми;
3. затвердження на Вченій раді Університету.

На титульному листі перезатвердженої освітньої програми вказується наступна версія документа.

7.10. За усіх інших умов, в тому числі зміна назви чи типу освітньої програми, розробляється нова освітня програма.

7.11. Після проведення процедури перегляду освітньої програми усі зацікавлені сторони обов'язково інформуються щодо прийнятого рішення (оприлюднення на офіційних інформаційних ресурсах Університету).

7.12. Призупинення реалізації освітньої програми. За обставин, при яких подальша реалізація освітньої програми є неможливою або не доцільною, необхідно призупинити освітню програму шляхом припинення набору здобувачів вищої освіти на перший курс.

У такому випадку декан, гарант та члени робочої (проектної) групи готують обґрунтування щодо призупинення набору здобувачів вищої освіти на освітню програму, при формуванні яких необхідно:

- вказати, які фактори впливали (негативні відгуки здобувачів/випускників,

негативні відгуки роботодавців, у яких працюють випускники, відсутність кваліфікованих кадрів для підтримки освітньої програми або мала кількість набору здобувачів);

- визначити та погодити наслідки призупинення реалізації програми зі стейкхолдерами (роботодавцями, здобувачами, батьками, науково-педагогічними працівниками);

- підготувати аналітичну інформацію щодо моніторингу реалізації програми за попередні роки, а також відомості щодо зміни у нормативних документах, що регулюють питання змісту освіти за відповідною спеціальністю, зокрема прийняття нових освітніх та професійних стандартів вищої освіти України;

- отримати фінансовий звіт про витрати на реалізацію освітньої програми у фінансовому відділі Університету (за потреби).

7.13. Гарант освітньої програми на підставі вище вказаних документів та рішення декану повинен винести питання на засідання вченої ради факультету щодо призупинення набору на освітню програму.

7.14. На підставі рішень Вчена рада Університету може прийняти рішення щодо призупинення набору на освітню програму та визначення стратегії подальшого навчання здобувачів вищої освіти старших курсів.

6. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Освітня програма може бути закрита та вилучена з переліку освітніх програм, що реалізуються в Університеті, за таких умов:

- ✓ набір здобувачів вищої освіти на освітню програму було попередньо призупинено і здійснено випуск;

- ✓ результати моніторингу реалізації освітньої програми свідчать про низький рівень зацікавленості у програмі внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів (негативні відгуки здобувачів вищої освіти/випускників, негативні відгуки роботодавців, у яких працюють випускники тощо);

- ✓ відсутність необхідного кадрового, інформаційного та навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення;

- ✓ у результаті змін у нормативних документах (стандартах вищої освіти тощо), що унеможливають реалізацію програми;

- ✓ збитковість програми у сукупності з іншими факторами;

- ✓ відсутність набору здобувачів вищої освіти на програму протягом двох навчальних років поспіль.

6.2. Усі перелічені критерії можуть бути висвітлені в обґрунтуванні закриття освітньої програми, що готує гарант, робоча група та декана факультету, де реалізується освітня програма. Закриття програми обов'язково погоджується з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, з урахуванням можливих наслідків. Підстави щодо закриття освітньої програми розглядаються на засіданні Вченої ради Університету, яка й приймає остаточне рішення.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Відомості щодо освітньої програми розміщуються на веб-порталі Університету у розділі «Каталог освітньо-професійних програм».

7.2. Відповідальними за формування і зберігання паперової версії освітньої програми є її гарант та декан факультету.

7.3. Відповідальним за повноту та своєчасність розміщення інформації про освітню програму на веб порталі Університету є гарант освітньої програми.

7.4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

Титульний лист

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА (НАУКОВА) ПРОГРАМА

«Назва ОПП/ОНП»

першого/другого/третього рівня вищої освіти

за спеціальністю _____

назва галузі знань _____

кваліфікація: назва кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____/_____/_____
(протокол № ____ від " ____ " _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з

_____ 20__ р.
(наказ № _____ від " ____ " _____ 20__ р.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою (проектною) групою у складі:

1. ...
2. ...
3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. ...
2. ...
3. ...

1. Профіль ОП

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми. Якщо за результатами успішного виконання ОП заклад вищої освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний. Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки.
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації.
Цикл/рівень	Приклад: НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра.
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/Каталозі курсів закладу вищої освіти.
2 – Мета освітньої програми	

Чітке та коротке формулювання (в кількох реченнях)	
3 - Характеристика освітньої програми	
Офіційна назва освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується - перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію. Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає ЗВО (автономія)
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо.
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, проектна робота тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої

	програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені закладом вищої освіти. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8–12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей
7 – Програмні результати навчання	
Виділяються: - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки - 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти (як правило, не більше 5). Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо

Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проєкти, які передбачають включене навчання здобувачів вищої освіти тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян

2. Перелік компонентів освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП * Подається у вигляді таблиці.

2.2. Структурно-логічна схема ОП.

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

* Згідно із Законом України «Про вищу освіту» здобувачі вищої освіти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу». Заклади вищої освіти самостійно визначають механізми реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.			
ОК 2.			
....			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1 (за наявності)			
ВБ 1.1.			
ВБ 1.2.			
....			
Вибірковий блок 2 (за наявності)			
....			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2				...
ЗК 1		x	x		x	
ЗК 2	x					
....		x		x		x
ФК 1		x	x	x		
ФК 2	x	x		x		x
....		x	x		x	x

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2				
ПРН 1	x		x	x		x
ПРН 2	x	x	x		x	x
....		x	x	x	x	x

[illegible]